

XIV. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W 2014 ROKU

W dniu 24.11.2011 r. Uchwałą Nr XII/97/2011 Rady Powiatu w Świdnicy został przyjęty Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016. W roku 2014 kontynuowano jego realizację.

Zadanie I: Podjęmowanie działań edukacyjnych wobec rodzin (dorosłych, młodzieży, dzieci) na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie

a) Opracowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych dla rodzin zagrożonych przemocą i rodzin jej doświadczających

W trakcie odbywających się spotkań w ramach różnorodnych działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie rozpowszechniano istniejące już ulotki informujące o działaniach Punkt Interwencji Kryzysowej, istniejącej stronie Media Zaufania, a także ulotki na temat oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Wskaźnik: ilość rozpowszechnionych materiałów: 1000 ulotek PIK, 500 ulotek Media Zaufania, 500 ulotek adresowanych do sprawców przemocy domowej.

b) Organizacja treningów kompetencji wychowawczych we współpracy z innymi instytucjami (m. in. szkołami)

W roku 2014 zorganizowano jeden trening w ramach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Został zrealizowany w łącznym wymiarze 40h, w formie zajęć grupowych. Przed rozpoczęciem treningu odbyły się konsultacje indywidualne z osobami zainteresowanymi udziałem. Do grupy zakwalifikowano osoby, które miały ograniczoną władzę rodzicielską lub wyznaczonego kuratora ze względu na zaniedbywanie dzieci. Na koniec realizowanych zajęć przeprowadzono wśród uczestników ankietę ewaluacyjną, w której uczestnicy bardzo pozytywnie wyrazili się o zrealizowanym programie.

Wskaźnik: ilość przeprowadzonych treningów: jeden trwający 40h, ilość uczestników: 5.

c) Inicjowanie i realizowanie programów profilaktycznych adresowanych do rodzin zagrożonych przemocą

We współpracy ze Stowarzyszeniem ADESSE zrealizowano projekt „Bezpieczna więź fundamentem szczęścia I” współfinansowany ze środków The Velux Foundations w ramach programu „Bezpieczne dzieciństwo” Fundacji Dzieci Niczyje. Rozpoczęto także kolejną edycję projektu. Głównym założeniem było zwiększenie efektywności działań profilaktycznych skierowanych do rodzin z małymi dziećmi, poprzez wspieranie ich w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wzmocnienie i zwiększenie efektywności interdyscyplinarnych działań na rzecz tych rodzin.

Jednym z działań była **pomoc psychologiczna dla rodziców małych dzieci (do 6. roku życia)** – w tym konsultacje z psychologiem i terapeutą rodzinnym. Odbyło się 117 h konsultacji, w których uczestniczyło 129 osób.

Aby dotrzeć do adresatów działań, zatrudniony psycholog i terapeuta rodzinny udzielali wsparcia w żłobkach na terenie powiatu świdnickiego. Rodzice zgłaszali się na konsultacje

zaniepokojeni zachowaniem dzieci. Każdorazowo rodzicom wyjaśniano jak przebiega rozwój małego dziecka, które zachowania są typowe dla tego okresu i z czego one wynikają. Uczestnicy otrzymali konkretne wskazówki, jak postępować z dzieckiem, jak zachowania rodziców i ich nastawienie wpływa na zachowanie dziecka.

Kolejnym działaniem zainicjowanym w ramach profilaktyki było utworzenie **Klubiku Mamy i Taty**. Klubik Mamy i Taty to miejsce, w którym mogą spotykać się rodzice, by wraz z osobą prowadzącą poszukiwać odpowiedzi na nurtujące ich pytania dotyczące wybranego zagadnienia. Na spotkania zapraszani byli rodzice dzieci do lat 6. Odbyło się 7 spotkań, w których uczestniczyły 22 osoby.

Tematy zrealizowanych spotkań:

1. „Zamiast klapsa i krzyku”,
2. „Słowa dają moc – o tym jak chwalić dziecko i rozwijać jego samodzielność”,
3. „Zabawy fundamentalne – zabawa jest nauką”,
4. „Jak stawiać granice dzieciom w różnym wieku?”,
5. „Rola taty w budowaniu więzi z dzieckiem”
6. „Konsekwencja w wychowaniu”
7. „Dbałość o siebie, dbałością o dziecko”.

Projekt pn. „Wspólna taktyka to skuteczna profilaktyka”

Realizowany również we współpracy ze Stowarzyszeniem ADESSE na przełomie 2014/2015 r., współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Jego głównym celem jest zwiększenie dostępu do działań profilaktycznych adresowanych do rodziców i ich nastoletnich dzieci.

W 2014r. zrealizowano działania:

1. działania informacyjno-promocyjne projektu – zaprojektowano i rozprowadzono 4 000 ulotek, 50 plakatów,
2. nabór do grupy socjoterapeutycznej dla młodzieży w szkołach - bezpośredni kontakt z ok. 1300 osobami (spotkania z klasami),
3. nabór do grupy edukacyjno-warsztatowej dla rodziców m.in. w szkołach - bezpośredni kontakt z ok. 600 osobami (zebrania szkolne, klasowe),
4. indywidualne spotkania informacyjno-rekrutacyjne do grupy socjoterapeutycznej - 36 osób,
5. indywidualne spotkania informacyjno-rekrutacyjne dla rodziców - 30 osób,
6. konsultacje prowadzone przez psychologa/psychoterapeutę - 4 osoby,
7. konsultacje prowadzone przez terapeutę rodzinnego - 3 osoby,
8. superwizja grupowa - 5 osób,
9. zajęcia socjoterapeutyczne dla młodzieży - w sumie 10 osób. Odbyło się 6 spotkań grupowych.

Wskaźnik: ilość zrealizowanych programów: dwa, ilość uczestników: 2000 osób.

Zadanie II - Wzbogacanie wiedzy, pogłębianie współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowane do różnych grup zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników żłobków, przedszkoli, szkół, służby zdrowia, pomocy społecznej

a) Inicjowanie spotkań interdyscyplinarnych/superwizyjnych w celu doskonalenia przepływu informacji

W ramach projektu „Bezpieczna więź fundamentem szczęścia I” kontynuowano ideę **Lokalnego Systemu Profilaktyki Krzywdzenia Małych Dzieci**.

W ramach tego działania odbyły się dwa spotkania z profesjonalistami z terenu powiatu świdnickiego pracującymi z rodzinami z małymi dziećmi: 6 i 13 czerwca 2014 r. Prowadzone były przez Martę Szurkawską-Deutschman, psychoterapeutkę, która ukończyła szkolenie z zakresu pracy z rodzicami z małymi dziećmi w instytucie Anny Freud w Londynie. Podczas spotkań przedstawiła rodzaje więzi nawiązywanej między mamą a dzieckiem, skalę depresji poporodowej oraz możliwe interwencje (sposób prowadzenia terapii).

Wskaźnik: ilość spotkań: 2, ilość uczestników spotkań: 35 osób.

b) Organizacja szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W ramach projektu „Bezpieczna więź fundamentem szczęścia I” zrealizowano **szkolenie pn. „Pomoc psychologiczna online”**

Termin realizacji: 28 lutego 2014r.

Liczba uczestników: 20 osób.

Tematyka szkolenia:

1. Charakterystyka i historia pomocy online.
2. Rodzaje pomocy online.
3. Szczególna rola pomagającego online.
4. Etyka, prawo, bezpieczeństwo.
5. Cele i metody pracy w pomocy online.

Uczestnicy szkolenia jego wartość merytoryczną ocenili na 4,6 w skali od 2 (niedostatecznie) do 5 (bardzo dobrze). Jako przydatne i interesujące podczas szkolenia wymienili:

- Wiedzę praktyczną prowadzącego
- Pracę w grupach
- Aspekty prowadzenia pomocy psychologicznej online
- Przykłady
- Etyka zawodowa.

Uczestnicy zmieniliby liczbę godzin szkolenia na większą, ważna byłaby większa ilość informacji dotycząca zagadnień prawnych, więcej zajęć warsztatowych.

W szkoleniu wzięli udział przedstawiciele szkół, powiatowego centrum pomocy rodzinie, poradni psychologiczno-pedagogicznej, ośrodków pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, punktu interwencji kryzysowej. Uczestnicy podkreślali, że coraz częściej w swojej pracy spotykają się z potrzebą udzielania pomocy poprzez kontakt online, niektórzy myślą o tym, by tą formę w swoim miejscu pracy rozwijać.

Zadanie III: Udzielanie wsparcia i pomocy ofiarom przemocy

a) Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, psychiatrycznego, prowadzonego w zależności od potrzeb grupowo lub indywidualnie

W roku 2014 kadre Ośrodka stanowiło:

- dwóch specjalistów pracy z rodziną zatrudnieniowych w ramach umowy o pracę (1 etat);
- terapeuta (1/2 etatu - do końca września 2014);
- dwóch prawników świadczących usługi w ramach umowy zlecenia w wymiarze 9 godzin tygodniowo;

- jeden pedagog pracujący w ramach umowy zlecenie w wymiarze 6 godzin tygodniowo;
- trzech psychologów pracujących w wymiarze 24 godzin miesięcznie.

Wskaźnik: liczba klientów: ogółem udzielono wsparcia 56 ofiarom przemocy domowej.

b) Zapewnienie funkcjonowania miejsc noclegowych

W 2014 r. przy Punkcie Interwencji Kryzysowej nadal funkcjonowało mieszkanie interwencyjne przy ul. Żeromskiego 16/8 w Świdnicy.

Mieszkanie przeznaczone jest dla osób samotnych i osób z dziećmi, rodzin pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, są zagrożeni przemocą domową, są ofiarami przemocy domowej.

Do mieszkania nie mogą zostać przyjęte osoby, które ze względu na stan zdrowia wymagają stałej opieki lekarskiej bądź zagrażają zdrowiu i życiu własnemu lub innych osób.

Warunkiem pobytu w mieszkaniu jest zobowiązanie się do przestrzegania regulaminu. W mieszkaniu interwencyjnym można przebywać do trzech miesięcy i jest to pobyt bezpłatny. Celem pobytu w mieszkaniu jest przezwyciężenie sytuacji kryzysowej w jakiej znalazły się dane osoby.

W 2014 roku z pobytu skorzystało 7 osób dorosłych i 6 dzieci. Wszystkie osoby znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej. Trzy to były ofiary przemocy domowej, pozostałe nie miały bezpiecznego schronienia. Skorzystały one z pomocy psychologicznej, prawnej, z każdą z osób przebywającą powyżej 14 dni utworzono plan pomocy, którego celem było osiągnięcie samodzielności. Przy współpracy z innymi instytucjami m. in. policją, ośrodkami pomocy społecznej, każda z osób po opuszczeniu mieszkania, uzyskała bezpieczne schronienie.

Wskaźnik: ilość dostępnych miejsc noclegowych: 7-9, ilość osób, które skorzystały z miejsc noclegowych: 13.

c) Zainicjowanie utworzenia Niebieskiego Pokoju Przesłuchań

W trakcie spotkań zespołu zajmującego się realizacją Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy rozważano możliwości utworzenia Niebieskiego Pokoju Przesłuchań. W dalszym ciągu brakuje miejsca i środków na jego wyposażenie.

d) Inicjowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Projekt „Bezpieczna więź fundamentem szczęścia I” i Wspólna taktyka to skuteczna profilaktyka- projekty opisane wyżej.

e) Wypracowanie procedur wykrywania dzieci zagrożonych przemocą i postępowania w takich sytuacjach

W ramach projektu „Razem przeciw krzywdzeniu małych dzieci” w 2012 r. wypracowano procedurę postępowania w sytuacji ryzyka krzywdzenia małych dzieci. Jej treść umieszczona jest na stronie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie: www.pcpr.swidnica.pl

Zadanie IV - Podjęmowanie działań wobec sprawców przemocy domowej

a) Uruchomienie punktu konsultacyjnego dla sprawców przemocy

Dzięki środkom finansowym z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w 2014 r. kontynuowano realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Punkt konsultacyjny mieścił się przy ul. Wałbrzyskiej 15.

b) Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych

Pierwszy program zrealizowano w formie zajęć grupowych – w wymiarze 60h. Przekazano informacje teoretyczne na temat zachowań przemocowych i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Część korekcyjna ukierunkowana była na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego.

Na zakończenie zajęć grupowych została przeprowadzona anonimowa ankieta ewaluacyjna. Wyniki przeprowadzonej ankiety:

Pytanie pierwsze dotyczyło oceny na 6 stopniowej skali poszczególnych obszarów:

- a) jasność i czytelność przekazywanych na zajęciach treści – średnia ocen 6.0
- b) przygotowanie prowadzących do zajęć – średnia ocen 6.0
- c) korzyści osobiste uczestników – średnia ocen 5.33
- d) ocena globalna zajęć – średnia ocen 5.33

Na pytanie: Czy zastosował Pan wiedzę zdobytą podczas warsztatów wszyscy uczestnicy odpowiedzieli – TAK.

Jeśli odpowiedział Pan TAK w poprzednim pytaniu, to czy zastosowana wiedza przyniosła efekty w postaci korzystnej zmiany w Państwa relacji? - dwie osoby odpowiedziały TAK, jedna JESZCZE TRUDNO POWIEDZIEĆ.

Czwarte pytanie dotyczyło tematów, które były przydatne i dlaczego:

"o agresji wobec dzieci ponieważ mam wnuczka, który jest bardzo krnąbrnym dzieckiem"
"przemoc w stosunku do dzieci, ponieważ byłem sprawcą takiej przemocy"
"przemoc słowna - psychiczna, nie zdawałem sobie sprawy z ogromu krzywdy jaką można wyrazić słowami"

Przed rozpoczęciem programu odbyły się konsultacje indywidualne, w których uczestniczyło 12 mężczyzn. Do programu przystąpiło 7 osób, ukończyło 3 mężczyzn.

W trakcie trwania programu prowadzono monitoring (jest on realizowany także po zakończeniu oddziaływań). Podczas spotkań kobiety zaznaczały, że wzrosło ich poczucie bezpieczeństwa, nie miały miejsca sytuacje, w których sprawca stosowałby przemoc fizyczną. Mężczyźni zaczęli bardziej angażować się w życie rodzinne.

Drugi program opisano w punkcie I.b.

Wskaźnik: ilość zrealizowanych programów: jeden, liczba uczestników spotkań: 7.

W roku 2014 w ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2011-2016, działaniami objęto **2300 osób**. Odbyły się także dwa spotkania zespołu koordynującego realizację w/w programu. Na bieżąco analizowano podejmowane działania, rozpatrywano potrzeby i planowano kolejne przedsięwzięcia.